

Maanteeamet
Pärnu mnt 463A
10916 Tallinn

27.10.2008 nr 30-11-3/15692-A

Projekti "Tehniline abi Tallinna ringtee ja Tallinn-Paldiski maantee rekonstrueerimiseks" keskkonnamõju hindamise aruande "Tallinna ringtee lõigul km 12,6-29,0" heakskiitmine

Lugupeetud härra Brakmann

Harjumaa keskkonnateenistuses tutvuti OÜ-u Hendrikson&Ko poolt meile heakskiitmiseks esitatud projekti "Tehniline abi Tallinna ringtee ja Tallinn-Paldiski maantee rekonstrueerimiseks" keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande "Tallinna ringtee lõigul km 12,6-29,0" kaustaga (kaust nr 3, koostanud OÜ Hendrikson&Ko, Tallinn, veebruar 2006 ...september 2008, versioon 30.09.2008.a.).

Kavandatavaks tegevuseks on Tallinna ringtee (T11) ja Tallinn-Paldiski maantee (T8) rekonstrueerimine 2-realisest III klassi maanteest 4-realiseks I klassi maanteeks. Tee tüüpristlõige on 21 meetri laiune tee. Kavandatakse kogujateed, mille tüüpristlõike laius on 10 m. Lähteülesanne näeb ette mõlemad teed rekonstrueerida I klassi maanteena olemasolevas teekoridoris, lähtudes maantee projektkiirusest 100 km/h. Eelprojekti koostamisel arvestatakse ka seonduvate projektidega, mis on töös: Juuliku-Tabasalu ja Tallinn-Viljandi mnt rekonstrueerimine (Luige liiklussõlm). KMH on teostatud maantee eelprojekteerimise etapis. Projektiga kavandatud tööde kestus on kuni 5 aastat ja rekonstrueerimist kavandatakse lõikude kaupa.

Ka keskkonnamõju hindamise tulemused esitatakse lõikude kaupa. Kusjuures koostatakse ka üldkaust, kuhu on koondatud projekti üldtutvustus, üldine ülevaade käsitletud keskkonnamõjudest ja nende leevendamise meetmetest ning mõju hindamise ja alternatiivide võrdlemise metoodika.

KMH on algatatud Maanteeameti peadirektori 16.03.2007.a käskkirjaga nr 73. KMH programm on heaks kiidetud 08.03.2006.a. Tuginedes KMH aruandes esitatud andmetele, on maantee teise lõigu (kaust 3) KMH aruande avaliku väljapaneku ja arutelu toimumisest teatatud vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) §21 sätestatud korrale Ametlikes Teadaannetes 07.01.2008.a., 08.01.2008.a. Maanteeameti kodulehel,

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 674 4800
faks 674 4801
kkt@harju.envir.ee

Postiaadress:
Viljandi mnt 16
11216 TALLINN

27.10.2008 nr 1-1/916

üleriigilise levikuga ajalehes "Eesti Päevaleht" 09.01.2008.a ning lihtkirjaga 04.01.2008.a KeHJS seaduse §16 lõikes 3 ning KMH programmis nimetatud isikutele sh tegevuse ala ja selle naaberkinnisasjade omanikele. Aruande avalik arutelu toimus 22.01.2008.aastal. Teavitamisel on kinni peetud KeHJS seadusega nõutud tähtaegadest ning teadete sisu nõuetest. Antud maanteelõigu KMH aruande kohta laekus kirjalikke märkusi ja ettepanekuid kahelt isikult, kellele on vastatud ning selgitatud ettepanekute ja märkustega arvestamist ja põhjendatud arvestamata jätmist.

Maantee T11 käsitletav teine lõik asub kolme valla - Rae, Kiili ja Saku - haldusterritooriumil. Projekti "Tallinna ringtee (T11) lõigul km 12,6-29,0" (kaust 3) hindamisel on analüüsitud tee klassi 3 alternatiivi: lähteülesande järgne lahendus, 0-alternatiiv - säilib olemasolev lahendus, 0+-tee jääb 2-realiseks, vajadusel muudetakse ristmike lahendusi liiklusohutuse parandamiseks ning lähteülesande järgne alternatiiv, milleks on 4-realise maantee väljajahitamine etappide kaupa. Teelõigu eelprojekteerimise algusfaasis analüüsiti tee viimist uude koridori lõigus km 14,0-22,0, et mööduda Luige külast, kuid lõpptulemusena jõuti seisukohale, et kõige säästlikum on jääda olemasolevasse teekoridori, mis on kooskõlas ka Harju maakonnaplanecringuga. Ka iga liiklussõlme kohta koostati 2-3 alternatiivset lahendust ja hinnati kaasnevat keskkonnamõju.

Eelistatud projektlahendus järgib olemasolevat teekoridori, välja arvatud väiksed lõigud, kus mõlema sõidusuuna rajad on olemasoleva teetrassi suhtes mõnevõrra nihutatud. Valitud eelistatud alternatiiviks on alternatiiv 1 ehk lähteülesande järgse lahenduse esimese etapi realiseerimine mahus, kus reserveeritakse maa nelja sõidurajaga I klassi maantee jaoks, ehitatakse välja eelprojektis ettenähtud eritsasandilised ristmikud. Esialselt ehitatakse maantee 2 sõidurajaga, kogujateed ehitatakse mahus, mis tagab juurdepääsu igale kinnistule. Projektis nähakse ette ka võimalused ühistranspordi ja kergliikluse arenguks, mis loob eeldused nende transpordiliikide seinisest suuremaks kasutamiseks.

Hindamise tulemusena selgus, et arvestatav sotsiaal-majanduslik mõju on asulate - Kurna küla (Rae vald), Luige küla (Kiili vald) ja Jälgimäe küla (Saku vald) - arengule, kuna maantee nii olemasolevas situatsioonis kui ka I klassi maanteena sisuliselt poolitab need külad. Tee rekonstrueerimise otsene mõju inimeste varale väljendub eelkõige mõju kaudu maakasutusele ja hoonetele, kuna näiteks Luige külas jäävad tee alla mõned elamud. Kaudne mõju seisneb mõjus vara väärtusele. Maanteelõigu laiendamine mõjutab ca 50 ha maatulundusmaad. Samas ei ole tee laiendamise põhjustatud looduslike alade maakasutuse muudatus olulise negatiivse keskkonnamõju allikaks, välja arvatud tee rajamise mõju rohevõrgustikule Luige ristmiku piirkonnas. Ringtee 2. lõigu rekonstrueerimisel I klassi maanteeks puudub otsene mõju kaitsealustele taimedele, elupaikadele ja ka üksikobjektidele. Samuti ei asu projekti-alal ja selle ümbruses Natura 2000 võrgustiku alasid. T11 ja T15 ristmiku lahendus on kõige suurema mõjuga loomade liikumisele ja rohevõrgustikule, kuna põhjustab ühe olulise rohevõrgustiku metsakoridori läbilõikamise. Kuid rajatav ökodukt koos tarastamisega kompenseerib senise loomade liikumiskoridori kadumise ja tagab loomade ühenduse Männiku rabaga kui rohevõrgustiku olulise osaga. Inimeste heaolule ja elukvaliteedile avaldavad mõju mitmed aspektid: liikluse tekitatav müra, õhusaaste, elukoha ümbruse esteetiline väärtus, igapäevaste liikumiste sooritamise mugavus ja juurdepääs varale. Olulise mõjuga on nendest vaid liikluse müra, kuna tõenäoliselt ületatakse antud lõigul mõnede asumite maanteeäärsete elamute juures mürataseme normväärtust päevasel ajal (60 dB). Müratsooni jäävate elamute kaitseks rajatakse

mürakaitsekraanid. Liiklusest tekkiv õhusaaste ei ületa maantee kaitsevööndis välisõhu saastatuse taseme piirväärtusi. Projektila kumulatiivsed mõjud on eelkõige seotud Tallinna lähiümbruse omavalitsuste arenguplaanidega, kuna toimub aktiivne ehitustegevus ja sellega seoses kiire liikluskoormuse kasv.

Tuginedes ekspertide seisukohale ja alternatiivide võrdlusele, selgus, et maantee ehitamise/rekonstrueerimisega ja autode liikumisega kaanevad paratamatult negatiivsed keskkonnamõjud tee asukoha looduskeskkonnale ja inimestele, kuid ükski mõju ei ole Tallinna ringtee km 12,6-29,0 sellise iseloomuga, mis välistaks projekti rakendumise. Vähimad mõjud tekivad alternatiivide 0+ ja 1 korral. Tee rekonstrueerimisega 4 sõidurajaga I klassi teeks saavutatavad hüved kaaluvad üles kohaliku tasandi negatiivsed mõjud isegi juhul, kui arvestada müra, õhusaaste ja kasvuhoonegaaside heite keskkonnakaitsete väliskuludega.

Tallinna ringtee rekonstrueerimise/laiendamise vajaduse kaalumisel ei soovitud lähtuda Harju maakonna kui terviku säästliku ja tasakaalustatud ruumilise arengu kriteeriumidest ja Tallinna tagamaa arengu suunamise eesmärgist, mis oleks tähendanud maakonnaplaneeringu koostamist. Kuna alustati ringtee tänapäeva nõuetele vastavusse viimist maantee ehituse eelprojekti koostamisest, siis selliselt kujunenud olukorras võib ringtee lõigu 2 (km12,6-29,0) rekonstrueerimist olemasolevasse maanteekoridori selle etapiviisilise väljaehitamise 4 realiseks maanteeks lugeda säästlikuks ja eelistatud alternatiiviks.

Lähtudes KMH aruandes käsitletud teemadest ning esitatud hinnangutest ja järeldustest, oleme seisukohal, et KMH aruanne üldjoontes vastab heakskiidetud KMH programmile ning aruande koostamisel on arvestatud KeHJS seaduse §20 lõikes 1 toodud nõuetega.

Eelnevat aluseks võttes ja tuginedes KeHJS seaduse §22 lõikele 2, kiidame KMH aruande heaks ning arvestades KeHJS seaduse §22 lõiget 8, esitame järgmised keskkonnanõuded:

1. Tallinna ringtee T11 teise lõigu km12,6-29,0 eelprojekti lõplikul koostamisel tuleb arvestada antud lõigu KMH aruande peatükis 8. "Järeldused ja soovitused" toodud negatiivset keskkonnamõju leevendavate meetmetega. Kõik KMH aruandes nimetatud negatiivset keskkonnamõju leevendavad meetmed peavad olema üle kantud ka maantee tehnilise projekti seletuskirja ning tehniliste abinõude rakendamine peab kajastuma projekti joonistel.
2. Kuna aruande kokkuvõttavas osas (ptk 8), kus on nimetatud negatiivse keskkonnamõju leevendamiseks rakendamist vajavad meetmed, ei ole toodud välja kõiki hindamise tulemusena selgunud lahendusi, tuleb maanteeprojekti koostamisel arvestada ka lõigupõhise aruande teistes peatükkides toodud leevendavaid abinõusid (näit. peatükis 4.2.1 väikeloomadele läbipääsude jätmine rampidesse ja mulletesse; kaaluda Saku raudteeviadukti pikendamist Viljandi mnt suunas, jt).
3. Lisaks tuleb arvestada KMH aruande üldkausta (kaust nr 1) peatükis 11 "Seire ja edasised uuringud" toodud tee-ehituse aegseid seiremeetmeid, mis on aluseks ehitusaegsete mõjude leevendusmeetmete rakendamisel ning ka samas peatükis toodud tee kasutamise aegseid seiremeetmeid.
4. Juhul, kui tee rekonstrueerimise tulemusena maantee mõjutsoonis olevate salvkaevude veetase oluliselt langeb või tekib kaevu reostusohht, peab maantee arendaja mõjutatud kinnistutele rajama uue veevarustussüsteemi.

5. Siinkohal rõhutame, et peab olema välistatud sademevee sattumine Ülemiste-Vaskjala kanalisse ja Kurna oja isegi juhul, kui see läbib settebasseinid. Maantee sademevee kogumis- ja juhtimissüsteem lahendada eelistatult aurumis- ja imbsüsteemide abil. Sealjuures arvestada asjoluuga, et oleks välistatud sademevee otsene juhtimine ka Vääna jõkke ning hoida võimalikult väiksena Vääna jõe valgala kraavidesse ärajuhitava sademevee kogus, kasutades selleks aurumis- ja imbsüsteemide rajamist.
6. Juhul, kui Tallinna ringtee settebasseinidega sademevee ärajuhtimise süsteem ehitatakse välja enne, kui valmib Pirita jõe ja Vääna jõe veekasutus- ja meetmekava, teostada maantee arendajal perioodilised saastekoormuse uuringud sademevee settebasseinide väljavooludest ja suublaks olevatest kraavidest enne suubumist Vääna jõkke. Uuringute kava esitada keskkonnateenistusele tutvumiseks enne rekonstrueeritud maantee kasutusele võtmist.
7. KMH aruandes nimetatakse, et kohalike omavalitsuste kehtivad üldplaneeringud või nende eelnõud ei ole piisava detailsusega, et võimaldada Tallinna ringtee eelprojekti koostamise ajal lahendada kogu kohaliku teedevõrgu ja juurdepääsud kõikidele kinnistutele, mis jäävad projektiga kavandatud kogujateede teenindada. Selleks, et oleks võimalik kohaliku teedevõrgu täielik projekteerimine, peab tehnilise projekti koostamisel toimuma sisuline koostöö kohaliku omavalitsuse ja tee projekteerija vahel. Toetudes KMH aruandes esitatule, oleme seisukohal, et KMH käigus ei ole piisvalt hinnatud kogujateede ja juurdepääsuteede rajamisega kaasnevat keskkonnamõju, mistõttu tuleb vajadusel või kohaliku omavalitsuse nõudel viia koguja- ja juurdepääsuteede projekteerimisel läbi täiendav keskkonnamõju hindamine.
8. I klassi maantee rajamine süvendab veelgi barjääriefekti eelkõige mõjutatud Kurna, Luige, Sausti, Juuliku ja Jälgimäe külates, kuna nii olemasolev kui ka rekonstrueeritav maantee sisuliselt poolitab nimetatud külad. Seetõttu peab projekti ellurakendamise kaasnema kohalike teede ja kergliiklusteede võrgustiku väljaehitamine enne ringtee rekonstrueerimistööde algust. Juhul, kui ringtee rekonstrueerimise ajaks kohalikku teedevõrku välja ei ehitata, põhjustab Tallinna ringtee väljaehitamine I klassi maanteeks olulise negatiivse mõju kohalikule arengule ja inimeste heaolule.
9. Kuna T11 ja T15 ristniku lahendus põhjustab ühe olulise rohevõrgustiku metsakoridori hävimise ja on seetõttu kõige suurema mõjuga loomade liikumisele ja rohevõrgustikule ning kuna kavandatav ökodukt koos tarastamisega on vähim võimalik lahendus negatiivse keskkonnamõju kompenseerimiseks, tuleb Viljandi maanteel kõnkalusest Luige ristnikust Viljandi poole planeerida täiendavaid meetmeid loomade ülekäigu tagamiseks (lisaks väikeloomade läbipääsudele).
10. Õigeaegselt ja eesmärgipäraselt töötada välja ringtee rekonstrueerimise aegsed liikluse ümbersuunamise kavad ja koostada vastavad projektid.

Tuginedes KMH tulemustele ja ekspertide ettepanekutele, märgime siinjuures, et kuna projekti realiseerimine tervikuna sh Tallinna ringtee 2 lõigu rajamine põhjustab olulist mõju inimestele (mis on küll leevendatav), on asjakohane algselt Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneering riiklike ja kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide tasakaalustamiseks, asustuse arengu suunamiseks, teedevõrgu rajamiseks, uue infrastruktuuri kavandamiseks, looduskoosluste ja maastike ning rohevõrgustiku säilitamiseks.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS) sätestab, et projekti keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmisest teatatakse menetlusosalistele (sh tegevuse ala ja naaberkinnisasjade omanikele) liht- või tähtkirjaga. Kuna arendaja/otsustaja kasutuses peavad olema andmed projekti ala ja selle naaberkinnisasjade omanike kohta, palume meile hiljemalt 27.oktoobriks k.a. edastada Tallinna ringtee 2 lõigu ala ja selle naaberkinnisasjade omanike nimed ja postiaadressid, et saaksime asjassepuutuvaid isikuid teavitada vastavalt KeHJS seaduse §23 nõuetele.

Tallinna ringtee T11 teise lõigu KMH aruande ja selle heakskiitmise otsusega saab tutvuda KMH järelevalvaja - Harjumaa keskkonnateenistuse - kontoris aadressil Viljandi mnt 16, Tallinn, kontaktisik: Ly Jalakas, tel:6744817, 6744800, e-post: ly.jalakas@harju.envir.ee.

Lugupidamisega

Jaan Pikka
Juhataja

Koopia: OÜ Hendrikson&Ko, Raekoja plats 8, 51004 Tartu
Harju Maavalitsus
Rae Vallavalitsus
Kiili Vallavalitsus
Saku Vallavalitsus
Saue Vallavalitsus
Harku Vallavalitsus
Keskkonnainspeksioon
Eesti Keskkonnauhenduste Koda, Eesti Ornitoloogiaühing
Riiklik Looduskaitsekeskus
Muinsuskaitseamet
Riigimetsa Majandamise Keskus

Lisa (Maanteeametile): Tehniline abi T11 Tallinna ringtee ja T8 Tallinn-Paldiski maantee rekonstrueerimiseks. Keskkonnamõju hindamise aruanne rekonstrueerimise eelprojektile. Kaust 3: Tallinna ringtee lõigul km 12,6 – 29,0. OÜ Hendrikson&Ko, Tallinn, 30.09.2008.a.

Ly Jalakas 6722495
Kalle Türk 6722818